

شناسایی و اولویت‌بندی پیش‌نیازهای توسعه عرصه دیپلماسی ورزشی

^۱ مهدی هنرمند

^۲ فریبا محمدیان

^۳ سیدرضا صالحی امیری

^۴ زهرا نوبخت رضانی

تاریخ وصول: ۱۳۹۹/۱۰/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۲۰

چکیده

هدف از این پژوهش شناسایی و اولویت‌بندی پیش‌نیازهای توسعه عرصه دیپلماسی ورزشی است. روش تحقیق از نوع آمیخته بود. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه متخصصان و دست‌اندرکاران حوزه دیپلماسی ورزشی بود. در مرحله کیفی تحقیق، برای انجام مصاحبه‌های عمیق از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد و نمونه‌گیری تا جایی تداوم یافت که پژوهش به اشباع نظری و کفایت رسید (۱۱ نفر). در مرحله دوم تحقیق، براساس معیارهای برخاسته از تحلیل محتوای کیفی، نمونه‌های تحقیق انتخاب شد. سؤالات این مصاحبه به صورت باز و کلی و بر مبنای اهداف تحقیق تعیین گردید. نتایج حاصل از تحلیل مصاحبه‌ها نشان داد پیش‌نیازهای دیپلماسی ورزشی ترکیبی از مقوله‌های فرعی کسب کرسی‌های بین‌المللی در ورزش، داشتن نقشه‌ی راه برای راهبران دیپلماسی در عرصه بین‌المللی، جریان‌سازی، ظرفیت‌های اولیه، بسترسازی، تدوین برنامه راهبردی، سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم و آگاهی بین‌المللی است. اعتبار عاملی مقوله‌های اصلی به‌طور جداگانه تأیید و مشخص گردید. نتایج تحلیل عاملی نشان داد در که مدل تدوین شده توسط داده‌های پژوهش حمایت می‌شوند. همچنین نتایج نشان داد بین میانگین رتبه عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی تفاوت معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: دیپلماسی، دیپلماسی عمومی، دیپلماسی ورزشی.

۱- دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران.

۲- استادیار، گروه مدیریت ورزشی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران (نویسنده مسئول).

FaribaMohamadian۴۷@gmail.com

۳- دانشیار، گروه مدیریت دولتی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۴- استادیار، گروه مدیریت ورزشی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران.

مقدمه

امروزه کشورها به دلایل مختلف بر سر بسیاری از موضوعات از جمله موضوعات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نظامی در حال گفتگو، رایزنی و گاه‌آ تقابل با هم‌دیگر هستند. پیروان مکتب واقع‌گرایانه بر این باور هستند که قابلیت‌های نظامی، اقتصادی، جغرافیایی، منابع طبیعی و جمعیتی در این رابطه نقش تعیین‌کننده‌ای داشته و به نوعی منبع قدرت به‌شمار می‌روند. همچنین آن‌ها استدلال می‌کنند که منبع قدرت عمدتاً توان نیروی نظامی است (مورگنساو^۱، ۱۹۴۸؛ کیسینگر^۲، ۱۹۹۴؛ به نقل از ترانکوس و هری^۳، ۲۰۱۷)، در مقابل اما مکتب لیبرالیسم که اعتقاد راسخ به وجوب آزادی برای نیل به هر هدف مطلوب دارد، معتقد است قدرت منابع دیگری نیز دارد، یکی از این منابع دیپلماسی است (نای^۴، ۲۰۱۱).

دیپلماسی، مدیریت روابط بین‌المللی با استفاده از مذاکره است؛ روشی که از طریق آن این روابط توسط سفرا و فرستادگان سیاسی تنظیم و تعدیل می‌گردد؛ یعنی کار یا هنر فرد دیپلمات (نیکولسون^۵، ۱۹۶۴؛ به نقل از ترانکوس و هری، ۲۰۱۷)، همچنین دیپلماسی هنر و فن اداره سیاست خارجی، تنظیم روابط بین‌المللی و حل و فصل اختلافات بین‌المللی از شیوه‌های مسالمت‌آمیز تعریف می‌شود. از طرفی می‌توان دیپلماسی را دانش ارتباط میان سیاست‌مداران و سران کشورهای جهان دانست (طلوعی، ۱۳۸۵؛ به نقل از هادیان و احدی، ۱۳۸۸)، دیپلماسی از انواع مختلفی دارد که از جمله آن‌ها می‌توان به دیپلماسی اقتصادی، دیپلماسی فرهنگی، سایبر دیپلماسی و دیپلماسی ورزشی اشاره کرد (آرند^۶، ۲۰۰۵؛ کال، ۲۰۰۸؛ پاتر^۷، ۲۰۰۲).

یکی از دیپلماسی‌های نوین که نسبت به سایر دیپلماسی‌ها قدرت نرم آن به مراتب بیشتر مشهود بوده است، و به کرات در روابط دیپلماتیک میان ملت‌ها در طی جنگ سرد از آن به نحو بهینه استفاده شده است، دیپلماسی ورزشی است (ترانکوس و هری، ۲۰۱۷)، دیپلماسی ورزشی یک پدیده جدیدی است که به دنبال افزایش گفتگو برای بازکردن افق‌ها و دیدگاه‌های جدید و کمک به درک فرهنگ بین مردم جهان است (آناس تاسووس کی و همکاران^۸، ۲۰۱۳)، این بعد از دیپلماسی برگرفته از دیپلماسی عمومی است و در آن از ظرفیت ورزش برای فعال ساختن برخی روابط بین‌الملل استفاده می‌شود، در صورتی که

-
- ۱- Morgenthau
 - ۲- Kissinger
 - ۳- Trunkos & Heere
 - ۴- Nye
 - ۵- Nicolson
 - ۶- Arnd
 - ۷- Potter
 - ۸- Anastasovski et al

مسیرهای دیپلماسی بسته شده باشد ورزش به کمک دیپلماسی می‌آید و در این حالت ورزش به دیپلماسی خدمات می‌دهد. اما پاره‌ای از مواقع نیز ورزش از ظرفیت دیپلماسی بهره می‌گیرد (صباحیان، ۱۳۹۳)،

امروزه ثابت شده است که دیپلماسی و روندهای دیپلماتیک یکی از این میدان‌های مشترک است که بین‌المللی شدن ورزش نقش انکارناپذیری در ایجاد آن داشته است. این میدان مشترک باعث طرح مفهوم متأخر و راهبردی «دیپلماسی ورزشی» شده است. به‌رغم طرح این مفهوم در نوشته‌های آکادمیک، تاکنون تلاشی برای درک چپستی و شرح ملحقات آن صورت نگرفته است. به‌عبارت دیگر، نه‌تنها مفهوم دیپلماسی ورزشی تعریف نشده است، بلکه زمینه‌های اجتماعی و سیاسی پیدایش آن یا همان شرایط امکان دیپلماسی ورزشی نیز به درستی شرح و بسط داده نشده‌اند و تلاش محققان در این زمینه به نتایج روشنی نرسیده است (خبیری و فتاحی‌زاده، ۱۳۹۷)، هرچند که تحقیقات بی‌شماری در این حوزه انجام گرفته است و عوامل مختلفی استنتاج شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به تحقیقات نوری و همکاران (۱۳۹۷) اشاره کرد که عوامل اقتصادی و عوامل مرتبط با دولت و سیاست را مؤثر بر دیپلماسی می‌دانستند. در تحقیقی دیگر گودرزی و همکاران (۱۳۹۸) به آموزش مدیران سیاسی - ورزشی کشور با اصول اولیه تعاملات بین‌المللی در سطح جهانی، تدوین و اجرای یک برنامه جامع و علمی در جهت گسترش و ارتقای دیپلماسی ورزشی، تعریف و تبیین مفهوم دیپلماسی ورزشی به دستگاه‌ها و نهادهای دولتی فعال در حوزه دیپلماسی عمومی اشاره داشتند. در تحقیق دی‌سان اوچینو و همکاران^۱ (۲۰۱۷) به تدوین برنامه راهبردی اشاره شد. در تحقیق هوشمندی و بابایی (۱۳۹۴) مشخص گردید که از طریق چهار سازوکار می‌توان دیپلماسی ورزشی را ایجاد کرد که شامل تصویرسازی، ایجاد یک هدف سیاسی برای گفتگو، اعتمادسازی و آشتی، اتحاد و مبارزه با تبعیض نژادی است. افزون بر این بابایی و همکاران (۱۳۹۴) اشاره به استفاده از راهبرد نفوذ، جذب و اقناع در ورزش داشتند، خبیری و فتاحی‌زاده (۱۳۹۸) اعمال قدرت‌نرم، ایجاد محملی برای گفتگو و همگرایی در جوامع چندفرهنگی و ارتقای روابط صلح‌آمیز میان دولت‌ها را گزار کردند و تحقیق عبدی و همکاران (۲۰۱۹) که تناسب منابع را با استراتژی‌های سیاسی هر کشور مطرح کرده بودند.

مرور تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که هدایت موفقیت‌آمیز دیپلماسی ورزشی در عرصه‌های بین‌المللی متأثر از عوامل مختلفی است. با این حال این عوامل همواره همسان و هم‌جنس هم نبوده‌اند چرا که هر تحقیق از یک جنبه خاص به توسعه دیپلماسی ورزشی پرداخته است، پس این استنباط که توسعه این عرصه تنها صرفاً به این عوامل محدود نمی‌شود زمینه را برای انجام تحقیقات بیشتر فراهم

۱- de-San-Eugenio et al

می‌آورد. از یک سو تحقیقات انجام شده اغلب از ورزش به‌عنوان ابزار سنتی دیپلماتیک و حکومت محور و نه ابزاری واقعی برای اجرای سیاست‌های کارآمد نام برده‌اند. از آنجاکه این دیپلماسی به‌تازگی مطرح گردیده و تأثیر آن بر روی جامعه جهانی و ارتباطات آن هنوز مشخص نشده است، فاصله و گسست میان دو مقوله دیپلماسی و ورزش موانعی را برای ارزیابی ارزش بحث درباره این مفاهیم به وجود آورده است. و از سوی دیگر شناخت کمی پیرامون عوامل مؤثر بر توسعه دیپلماسی ورزشی وجود دارد. براین اساس تحقیق حاضر درصدد است بررسی کند که چه عواملی بر دیپلماسی ورزشی مؤثر است؟ بدیهی است شناسایی عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی منجر به توسعه بین‌المللی ورزش در ایران می‌شود. شناخت این عوامل همچنین کمک می‌کند زمینه‌های توسعه دیپلماسی ورزش مشخص گردد. با این وجود در صورتی که این عوامل مشخص و استنتاج نگردد نمی‌توان دیپلماسی ورزشی را توسعه داد. لازم به ذکر است به‌کارگیری این تحقیق در نهادهای ذیربط همچون کمیته ملی المپیک، وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون‌های بین‌المللی ورزشی، وزارت امور خارجه و دستگاه‌های ذیربط و سایر سازمان‌ها و نهادهای ستادی می‌تواند به بهبود دیپلماسی ورزشی نزد این سازمان‌ها کمک کند، از طرفی این سازمان‌ها را با نحوه اینکه چگونه ظرفیت دیپلماسی خود را ارتقاء دهند، آشنا سازند.

روش

این تحقیق از منظر هدف کاربردی، از منظر ماهیت داده‌ها آمیخته (کیفی - کمی)، از منظر گردآوری داده‌ها (توصیفی - پیمایشی) است و در آن از ابزار مصاحبه و پرسشنامه استفاده شده است. سرانجام این تحقیق از منظر زمانی مقطعی و از منظر استراتژی اجرا میدانی است. به‌علاوه تحقیق حاضر با رویکرد طرح اکتشافی توسعه ابزار^۱ انجام شد که بر اساس این طرح ابتدا جنبه کیفی تحقیق انجام شده و سپس تحقیق کمی انجام شد و در نهایت تفسیر نتایج کیفی و کمی هم‌زمان انجام گرفت. در بخش کیفی تحقیق از روش تحلیل تماتیک (تحلیل مضمون) و در بخش کمی از روش پیمایشی استفاده شد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه متخصصان و دست‌اندرکاران حوزه دیپلماسی ورزشی بود. در مرحله کیفی تحقیق، برای انجام مصاحبه‌های عمیق از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد و نمونه‌گیری تا جایی تداوم یافت که پژوهش به اشباع نظری و کفایت رسید (۱۱ نفر)، در مرحله دوم تحقیق، براساس معیارهای برخاسته از تحلیل محتوای کیفی، نمونه‌های تحقیق انتخاب شد. در این تحقیق به ازای هر پارامتر موجود در مدل، ۵ نمونه انتخاب شد و در پایان تعداد ۳۴۵ پرسشنامه جهت تکمیل به شرکت‌کنندگان ارسال گردید. سؤالات این مصاحبه به‌صورت باز و کلی و بر مبنای

۱- Instrument development exploratory design

اهداف تحقیق تعیین گردید. در بخش کمی تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد، ساختار این پرسشنامه براساس اطلاعات بخش کیفی تنظیم گردید. جهت ارزیابی روایی یافته‌های بخش کیفی از معیارهای اسکینر و همکاران (۲۰۱۴) که در جدول شماره ۱ به آن اشاره شده است، استفاده شد.

جدول (۱): روش‌های اطمینان از روایی

روش‌های اطمینان از روایی	نحوه اجرا در این پژوهش
درگیری طولانی مدت	افزایش حساسیت نظری، مشارکت عملی و ارتباط با مشارکت‌کنندگان برای ارزیابی برداشت‌های محقق
مشاهده پایدار	مشارکت عملی محقق و حضور در محیط مشارکت و اکتشاف جزئیات تجارب مشارکت‌کنندگان
بازرسی مجدد مسیر کسب اطلاعات	انجام بازرسی ادواری اطلاعات و کدهای به دست آمده به جهت پیشگیری از سوگیری و اطمینان از صحت، توسط محقق و یک همکار (دانشجوی دکتری) آشنا به موضوع مورد پژوهش
چک کردن با مشارکت‌کنندگان	بررسی اطلاعات به دست آمده به کمک گروه تحقیق و نظرسنجی از مصاحبه‌شوندگان در خصوص نتایج
مثلت‌سازی	استفاده از منابع متعدد برای جمع‌آوری داده‌ها
مقایسه مستمر	مقایسه داده‌های به دست آمده از منابع مورد بررسی با سایر منابع به صورت مستمر در تمام طول تحقیق

برای محاسبه پایایی با روش توافق درون موضوعی، از یک متخصص مدیریت ورزشی که در مراحل انجام پژوهش حضور داشته و از آگاهی مناسبی در خصوص این پژوهش برخوردار بود، درخواست شد تا به عنوان همکار در کدگذاری تحقیق شرکت کند. آموزش‌ها و تکنیک‌های لازم جهت کدگذاری به همکار تحقیق انتقال داده شد. سپس محققان به همراه همکار، به عنوان نمونه دو مورد از مصاحبه‌ها را کدگذاری کرده و درصد توافق درون موضوعی محاسبه شد. در جدول شماره ۲ مشاهده می‌شود، تعداد کل کدهای که به ثبت رسیده است معادل ۳۲ کد، تعداد کل توافقات بین کدها معادل ۱۲ کد می‌باشد. همچنین، پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه‌های انجام گرفته در این پژوهش معادل ۷۵ درصد است؛ لذا با توجه به این که میزان پایایی بیش‌تر از ۶۰ درصد می‌باشد، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها مورد تأیید بوده و می‌توان گفت که میزان پایایی تحلیل مصاحبه کنونی مناسب می‌باشد.

جدول شماره (۲): محاسبه پایایی

ردیف	شماره مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی
۱	P.	۳۱	۸	۵	۰/۷۶۹
۲	P.	۱۱	۴	۳	۰/۷۲۲
	جمع	۳۲	۱۲	۸	۰/۷۵۰

سرانجام جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در مرحله کیفی از تحلیل مضمون استفاده شد. لازم به ذکر است کلیه تحلیل‌های آماری با کمک نرم‌افزار Maxqda نسخه ۱۲ انجام گرفت. در بخش کمی ابتدا برای تأیید عامل‌ها از رویکرد تحلیل عاملی تأییدی و برای اولویت‌بندی آن‌ها از آزمون فریدمن استفاده شد. لازم به ذکر است این تحلیل‌ها با کمک نرم‌افزارهای SPSS و AMOS انجام گرفت.

یافته‌ها

در این بخش کدهای استخراج شده و مؤلفه‌های مربوط به هر یک از آن‌ها در مدل پیش‌نیازهای توسعه عرصه دیپلماسی ورزشی ارائه خواهد شد. به گونه‌ای که پس از تجزیه و تحلیل صورت گرفته این امکان وجود دارد تا پیش‌نیازهای توسعه عرصه دیپلماسی ورزشی شناسایی شود. نخستین گام انجام کدبندی باز است. کدبندی باز از نظر واحد تحلیل به صورت سطر به سطر، عبارت به عبارت، یا پاراگراف به پاراگراف یا به صورت صفحه‌ی جداگانه انجام می‌شود. چنانچه واحد کدبندی، سطر باشد به هر یک از سطرها یا جمله‌ها، مفهوم یا کدی الصاق می‌شود. این کدها یا مفاهیم باید بتواند حداکثر فضای مفهومی و معنای آن را اشباع کنند. در این مرحله تمام اطلاعات کدبندی می‌شود (کریوگر و نیومن، ۲۰۰۶)، حال که کلیه داده‌ها کدبندی شده و کدها یا مفاهیم اولیه متعددی ساخته شدند، مرحله دوم کدبندی آغاز می‌شود. هدف عمده این مرحله تولید و استخراج مقوله‌های عمده است (محمدپور، ۱۳۹۲)، در جدول شماره ۳، نحوه کدبندی سطح اول (باز) و سطح دوم (کدبندی محوری) با عنوان شناسایی پیش‌نیازهای توسعه عرصه دیپلماسی ورزشی ارائه شده است. به موجب نتایج این جدول، با تحلیل مصاحبه‌ها و پس از مفهوم‌پردازی در مرحله کدبندی باز، ۵۸ مفهوم اولیه (سطح اول) و ۸ مقوله عمده (سطح دوم) شناسایی شد.

جدول شماره (۳): مفاهیم و مقوله محوری هسته استخراج شده از داده‌ها

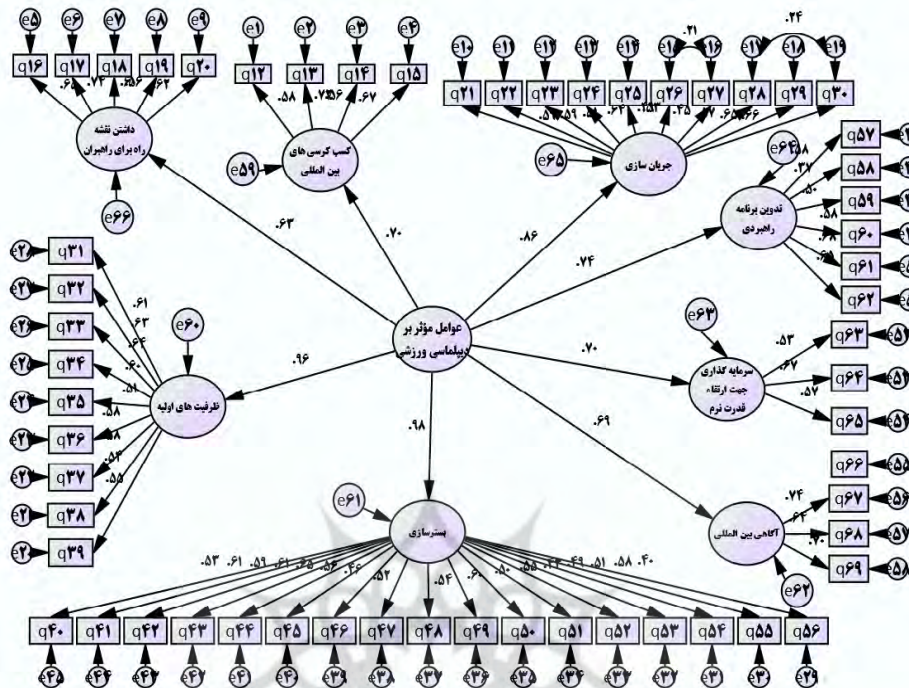
ردیف	مقوله	مفاهیم	فراوانی منابع
۱	کسب کرسی‌های بین‌المللی در ورزش	عضویت در مراکز تصمیم‌گیری ورزشی	۴
۲		حضور مؤثر در مراکز تصمیم‌گیری ورزشی	۳
۳		حضور در گروه‌های تأثیرگذار	۲
۴		عضویت در هیات‌های اجرای فدراسیون‌های جهانی	۳
۵	داشتن نقشه‌ی راه برای راهبران	ارتباط‌گیری روسای فدراسیون با عناصر خارجی	۴
۶	دیپلماسی در عرصه بین‌المللی	شناسایی افراد مؤثر در سازمان مقبوض از سوی روسای فدراسیون	۱
۷		مشخص کردن نحوه ارتباط‌گیری از سوی روسای فدراسیون	۴
۸		داشتن برنامه برای آینده در فدراسیون جهانی	۱
۹		تلاش برای دستاوردهای بختی نه فردی	۲
۱۰	جرمان‌سازی	استفاده از ورزشکاران و مربیان مطرح در کمیته ملی المپیک	۳
۱۱		داشتن برنامه براساس سیاست حاکم بر کشور	۲
۱۲		رشد و تربیت مدیر دیپلماسی ورزشی	۴
۱۳		پیروی از استراتژی‌های شفاف در بحث دیپلماسی	۲
۱۴		شناسایی و کمک‌گیری از افراد تأثیرگذار غیرورزشی	۲
۱۵		استفاده از ظرفیت وزارت خارجه	۴
۱۶		ثبات مدیریت در ایران	۳
۱۷		داشتن برنامه استراتژیک با ضمانت اجرایی	۱
۱۸		حفظ افرادی که در مجامع بین‌المللی کرسی‌های ورزشی دارند	۲
۱۹		بکارگیری افراد فارغ از جهت‌گیری‌های سیاسی	۳

تغییرات اجتماعی - فرهنگی، سال نوزدهم، شماره هفتاد و دوم، بهار ۱۴۰۱

۲۰	ظرفیت‌های اولیه	دانش علمی	۴
۲۱		شناخت معاهدات ورزشی بین‌المللی	۱
۲۲		دانش دیپلماسی ورزش	۳
۲۳		خودآگاهی سیاسی	۳
۲۴		دانش تجربی	۴
۲۵		فن بیان مناسب	۳
۲۶		داشتن مهارت سیاسی برای مدیران	۲
۲۷		تسلط به زبان انگلیسی	۳
۲۸		آگاهی کامل به موضوع و کرسی که در اختیار دارد	۳
۲۹	بستر سازی	شکل‌گیری کمیته‌های تخصصی در فدراسیون‌ها پیرامون دیپلماسی	۳
۳۰		بکارگیری ورزش به عنوان یک ابزار دیپلماسی	۳
ادامه جدول شماره (۳): مفاهیم و مقوله محوری هسته استخراج شده از داده‌ها			
ردیف	مقوله	مفاهیم	فراوانی منابع
۳۱		حمایت مسئولین کرسی‌های بین‌المللی ورزشی از سوی مسئولان	۳
۳۲		استفاده از ظرفیت مشاوره‌ای وزارت خارجه	۲
۳۳		تعیین جایگاهی برای ورزش از سوی وزارت امور خارجه	۳
۳۴		پیگیری دیپلماسی از طریق نهادهای غیردولتی	۱
۳۵		وجود کارشناس ورزش در دستگاه وزارت خارجه	۲
۳۶		خصوصی سازی ورزش در کشور	۲
۳۷		توسعه دیپلماسی عمومی از سوی دولت	۱
۳۸		روشن‌سازی دکترین سیاست خارجی کشور	۲
۳۹		ایجاد کمیته‌های اجرایی با هدف کسب کرسی‌های بین‌المللی	۲
۴۰		هماهنگ‌سازی دستگاه دخیل در امر دیپلماسی	۳
۴۱		تعریف رشته روابط بین‌الملل در ورزش ذیل دانشکده‌های ورزشی	۳
۴۲		ایجاد یک نهاد نظارتی برای پیشبرد دیپلماسی ورزش	۱
۴۳		در نزد مسئولان عالی رتبه کشور به ورزش به عنوان یک ابزار دیپلماتیک نگاه شود	۳
۴۴		ارزش‌گذاری دیپلماسی ورزش از سوی شورای عالی ورزش کشور	۳
۴۵		تعیین چارچوب کلی برای دیپلماسی ورزشی	۲
۴۶	تدوین برنامه راهبردی	استفاده از ورزش به عنوان یک راهبرد اولویت‌دار	۱
۴۷		تعیین چشم‌انداز	۱
۴۸		تعیین فلسفه وجودی ورزش	۳
۴۹		شناخت پیشران‌های اصلی حوزه ورزش	۱
۵۰		تدوین برنامه مبتنی بر سیاست‌های ملی کشور	۲
۵۱		هدف‌گذاری‌ها	۳
۵۲	سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم	تخصیص بودجه ویژه کسب کرسی‌های موثر در سازمان‌های بین‌المللی	۳
۵۳		اختصاص اعتبارات ارزی مناسب برای هزینه در مجامع بین‌المللی	۴
۵۴		هزینه کرد در ورزش از طریق برگزاری رویدادهای ورزشی مهم	۲
۵۵		منابع مالی برای حمایت از برنامه‌های دیپلماسی	۱
۵۶	آگاهی بین‌المللی	تبیین و شناخت وضعیت اجتماعی کشورهای دیگر	۳
۵۷		تبیین و شناخت وضعیت سیاسی کشورهای دیگر	۴
۵۸		تبیین و شناخت وضعیت فرهنگی کشورهای دیگر	۴

شکل شماره ۱، بارهای عاملی (۸) را برای هریک از عامل‌ها و متغیرهای پنهان متغیر عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی نشان می‌دهد. بنابر نتایج به دست آمده مقدار بارهای عاملی متغیرهای آشکار و پنهان (۰/۳۷-۰/۹۸) از نقطه برش ۰/۳ و مقدار آماره تی آن‌ها نیز از نقطه برش ۱/۹۹۶ بزرگتر بود ($P < ۰/۰۵$) که نشان از اطمینان به سازه مورد نظر دارد.

شناسایی و اولویت‌بندی پیش‌نیازهای توسعه عرصه دیپلماسی ورزشی ...

شکل شماره (۱): تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم مؤثر بر دیپلماسی ورزشی

جدول شماره ۴، شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی را نشان می‌دهد دامنه مطلوب این شاخص‌ها در مجموع بیانگر این است که مدل مفروض تدوین شده توسط داده‌های پژوهش حمایت می‌شوند، به عبارت دیگر برازش داده‌ها به مدل برقرار است.

جدول شماره (۴): شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل اندازه‌گیری مؤلفه‌های دیپلماسی ورزشی

شاخص‌ها	نام شاخص	اختصار	مدل نهایی	بrazش قابل قبول
شاخص‌های برازش	نیکویی برازش	GFI	۰/۹۰۹	بزرگتر از ۰/۹۰
	نیکویی برازش اصلاح شده	AGFI	۰/۹۸۳	بزرگتر از ۰/۹۰
شاخص‌های برازش مطلق	بrazش هنجار شده	NFI	۰/۹۴۴	بزرگتر از ۰/۹۰
	بrazش تطبیقی	CFI	۰/۹۸۲	بزرگتر از ۰/۹۰
	بrazش نسبی	RFI	۰/۹۱۹	بزرگتر از ۰/۹۰
	بrazش افزایشی	IFI	۰/۹۴۵	بزرگتر از ۰/۹۰
شاخص‌های برازش مقصد	بrazش مقصد هنجار شده	PNFI	۰/۱۷۸	بزرگتر از ۰/۵۰
	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	۰/۰۴۲	کمتر از ۰/۱۰
	نسبت کای‌اسکوئر به درجه آزادی	CMIN/df	۱/۶۱۶	مقدار بین ۳ تا ۱

در ادامه اولویت عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی با استفاده از آزمون فریدمن مشخص گردیده است. با توجه به نتایج جدول شماره ۵ و آزمون فریدمن، سطح معناداری بدست آمده کمتر از ۰/۰۱ می‌باشد، بنابراین با ۹۹٪ اطمینان می‌توان گفت بین میانگین رتبه عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین نتایج این آزمون نشان می‌دهد که عامل کسب کرسی‌های بین‌المللی در ورزش (۴/۶۸) در رتبه اول قرار دارد و بعد از آن آگاهی بین‌المللی (۴/۶۳)، تدوین برنامه راهبردی (۴/۴۵)، جریان‌سازی (۴/۴۱)، داشتن نقشه راه برای راهبران در عرصه بین‌المللی (۴/۳۱)، سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم (۴/۲۵)، ظرفیت‌های اولیه (۴/۴۲) و بسترسازی (۴/۰۵) قرار دارند.

جدول شماره (۵): اولویت عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی

رتبه	میانگین	عوامل مؤثر	تعداد نمونه
۱	۴/۶۸	کسب کرسی‌های بین‌المللی در ورزش	۳۴۵
۵	۴/۳۱	داشتن نقشه راه برای راهبران در عرصه بین‌المللی	
۴	۴/۴۱	جریان‌سازی	۱۰۶/۶۶۶
۷	۴/۲۲	ظرفیت‌های اولیه برای مسئولان و روابط بین‌المللی	
۸	۴/۰۵	بسترسازی	۱
۳	۴/۴۵	تدوین برنامه راهبردی	
۶	۴/۲۵	سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم	۰/۰۰۱
۲	۴/۶۳	آگاهی بین‌المللی	

بحث و نتیجه‌گیری

تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که دیپلماسی ورزشی از طریق چند عامل می‌تواند توسعه پیدا کند. در واقع مشخص گردید که دیپلماسی ورزشی در عرصه بین‌الملل متأثر از چندین پیش‌نیاز یا پیش‌شرایط یا عامل اصلی است. این عوامل شامل کسب کرسی‌های بین‌المللی در ورزش، داشتن نقشه‌ی راه برای راهبران دیپلماسی در عرصه بین‌المللی، جریان‌سازی، ظرفیت‌های اولیه، بسترسازی، تدوین برنامه راهبردی، سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم و آگاهی بین‌المللی بود. این یافته با نتایج تحقیق نوری و همکاران (۱۳۹۷) در زمینه بسترسازی و سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم همخوان است. چرا که در تحقیق مذکور مصداق این عوامل در قالب عوامل اقتصادی و عوامل مرتبط با دولت و سیاست تاحدودی نمود پیدا می‌کرد. همچنین این یافته با نتایج تحقیق گودرزی و همکاران (۱۳۹۸) همخوان است. به علت اینکه آموزش مدیران سیاسی - ورزشی کشور با اصول اولیه تعاملات بین‌المللی در سطح جهانی، تدوین و اجرای یک برنامه جامع و علمی در جهت گسترش و ارتقای دیپلماسی ورزشی، تعریف و تبیین مفهوم دیپلماسی ورزشی به دستگاه‌ها و نهادهای دولتی فعال در حوزه دیپلماسی عمومی از جمله راهکارهای مهم در توانمندسازی و تقویت دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه نخبگان مشارکت‌کننده در این تحقیق بود. به علاوه این یافته همخوان با نتیجه مطالعه دی-

سان اوجینو و همکاران (۲۰۱۷) است. به موجب اینکه در این تحقیق به روشنی اشاره به این شده است که یکی از چالش‌های پیش‌روی دیپلماسی ورزشی نزد باشگاه‌های ورزشی عدم برنامه‌ریزی می‌باشد. در مقابل این تحقیق نشان داد که یکی از پارامترهای اثرگذار بر دیپلماسی ورزشی در عرصه بین‌الملل تدوین برنامه راهبردی است. این در حالی است که نتایج تحقیق هوشمندی و بابایی (۱۳۹۴) که با محوریت دیپلماسی ورزش، سیاست‌ها و ایجاد صلح انجام شد با یافته‌های این تحقیق ناهمخوان است. به دلیل اینکه در این تحقیق مشخص گردید که از طریق چهار سازوکار می‌توان دیپلماسی ورزشی را ایجاد کرد که شامل تصویرسازی، ایجاد یک هدف سیاسی برای گفتگو، اعتمادسازی و آشتی، اتحاد و مبارزه با تبعیض نژادی بود. همچنین نتیجه تحقیق بابایی و همکاران (۱۳۹۴) که اشاره به استفاده از راهبرد نفوذ، جذب و اقناع در ورزش داشت، با یافته‌های این تحقیق در تضاد است. به علاوه این یافته با نتایج مطالعه خیبری و فتاحی‌زاده (۱۳۹۸) که به اعمال قدرت نرم، ایجاد محملی برای گفتگو و همگرایی در جوامع چندفرهنگی و ارتقای روابط صلح‌آمیز میان دولت‌ها اشاره داشتند، ناهمخوان است. چونکه عوامل تعیین‌کننده دیپلماسی ورزشی در عرصه بین‌المللی با عوامل مؤثر بر دیپلماسی ورزشی در این تحقیق همراستا و هم‌جهت نیست. در نهایت مشخص گردید که نتایج تحقیق فولرتون و همکاران (۲۰۱۸) که تناسب منابع را با استراتژی‌های سیاسی هر کشور مطرح ساخته بود، با یافته‌های این تحقیق ناهمخوان است. چرایی این ناهمخوانی را می‌توان به تفاوت‌های زمینه‌ای این تحقیق و تحقیق نام‌برده منتصب دانست. چرا که در این دو تحقیق جوامع مختلفی بررسی شده و اینکه سطح دیپلماسی، فرهنگ دیپلماسی، وضعیت اجتماعی، سیاسی، اقتصادی این جوامع احتمال می‌رود متفاوت از هم باشد.

مطابق نظریه قدرت نرم جوزف نای^۱ (۱۹۹۰) تحقق دیپلماسی مستلزم وجود سازوکاری مشخص و منسجم است که بتوان با به کارگیری تکنیک و شیوه‌های عملی و اجرایی متناسب با رویکرد دیپلماسی عمومی، اهداف پیش‌روی سیاست خارجی و منافع ملی را محقق ساخت. همچنین دیپلماسی به مثابه فرآیندی هدفمند و مبتنی بر قدرت نرم، شامل مجموعه‌ای از راهبردها، تاکتیک‌ها و ابزارها است که در راستای ایجاد و هدایت روابط برای پیشبرد اهداف و منابع سیاسی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این فرآیند با هدف افزایش آگاهی و ادراک مخاطبان عمومی خارجی نسبت به هویت، ملت، فرهنگ، سیاست‌ها و ارزش‌های کشور مبدأ و ایجاد تصویر مصببت از آن‌ها در ذهن مخاطبان و به تبع آن افزایش حمایت از سیاست‌های آن کشور جریان می‌یابد. آن مواردی که دیپلماسی ورزشی را به صورتی منحصر بفرد برای گسترش تأثیر سیاسی دولت‌ها مناسب می‌سازند، صفتهای خاص ورزش به‌عنوان یک فعالیت جذاب جهانی می‌باشند. رشته‌های گوناگون ورزشی مانند فوتبال، بسکتبال و تنیس از محبوبیتی برخوردارند که

۱- Soft Power of Nye

فراتر از مرزهای ملی، موانع زبانی و نیز تفاوت‌های ایدئولوژیک و مذهبی است. ورزشکاران موفق و تیم‌های قهرمان، نوید بخش احترام و الهام در همه‌ی سطوح اجتماعی هستند. سیاستمداران و دیپلمات‌ها با اعتراف به مخاطبین گسترده و پذیرا، راه‌هایی را برای هدایت راهبردی جذابیت ورزش‌ها به سمت ارتقاء دستورکارها، منافع و ارزش آن‌ها می‌یابند.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان به نتایج یکی از تحقیق‌های انجام گرفته در این راستا (شریعتی فیض - آبادی و گودرزی، ۱۳۹۴) اشاره داشت که مشخص ساخت جمهوری اسلامی ایران تاکنون به دلیل نداشتن استراتژی واحد در زمینه دیپلماسی ورزش و دید «حیات خلوت» به ورزش، بسیاری از فرصت‌ها را برای توسعه روابط بین‌الملل خود از این طریق از دست داده است. در واقع این تحقیق اشاره به این دارد که بهره‌مندی از دیپلماسی ورزشی در گرو این است که پیشران‌ها و پارامترهای مؤثر بر آن را تدوین و اجرایی نماییم، از منظر تحقیق مذکور یکی از این پیشران‌ها داشتن استراتژی واحد است. اما از منظر این تحقیق کسب کرسی‌های بین‌المللی در ورزش با محوریت اینکه در مراکز تصمیم‌گیری ورزشی و هیأت‌های اجرایی فدراسیون‌های جهانی عضویت داشته باشیم و در مراکز تصمیم‌گیری ورزشی و گروه‌های تأثیرگذار حضور مؤثر به عمل آوریم، یک پیشران اساسی به‌شمار می‌رود. چرا که به زعم یکی از مصاحبه‌شوندگان (مصاحبه شونده شماره ۳) در کمیته بین‌المللی المپیک ۱۱۵ ایوسی ممبر (یا عضو کمیته بین‌المللی) وجود دارد که از این تعداد حتی یک فرد ایرانی نمی‌باشد. ما در جایگاه تصمیم‌گیری ورزشی جهان نیستیم چرا که ما در واقع هیچگونه دیپلماسی ورزشی نداریم تا بتوانیم در این جایگاه عضویتی داشته باشیم، و چون عضویت در این گروه‌ها و مراکز تصمیم‌گیری یکی از راه‌های اساسی پیاده‌سازی دیپلماسی ورزشی است، لازم است توجه ویژه‌ای به این پارامتر داشت. در ادامه یکی دیگر از شاخص‌های که در این تحقیق مشخص گردید می‌تواند بر دیپلماسی ورزشی مؤثر باشد، داشتن نقشه راه برای راهبران دیپلماسی در عرصه بین‌الملل بود. تحلیل و چینش کدهای اولیه نشان داد این عامل از طریق ارتباط گیری روسای فدراسیون با عناصر خارجی، شناسایی افراد مؤثر در سازمان متبوع از سوی روسای فدراسیون، مشخص کردن نحوه ارتباط‌گیری از سوی روسای فدراسیون، داشتن برنامه برای آینده در فدراسیون جهانی و تلاش برای دستاوردهای بخشی نه فردی می‌تواند تحقق یابد. همچنین مشخص گردید که جریان‌سازی یکی دیگر از محورهای مؤثر بر دیپلماسی ورزشی است. منظور از جریان‌سازی این است که از ورزشکاران و مربیان مطرح در کمیته ملی المپیک استفاده شود، براساس سیاست حاکم بر کشور برای دیپلماسی برنامه تنظیم شود، مدیر دیپلماسی ورزشی تربیت شود، از استراتژی‌های شفاف در بحث دیپلماسی استفاده شود، از افراد تأثیرگذار غیرورزشی کمک بگیریم، ثبات مدیریت برقرار باشد، برنامه استراتژیک با ضمانت اجرایی وجود داشته باشد، افرادی که در مجامع بین‌المللی کرسی‌های ورزشی دارند

را حفظ نماییم و از افراد فارغ از جهت‌گیری‌های سیاسی در کسب کرسی‌های بین‌المللی حمایت و استفاده کنیم.

در تبیین دیگر می‌توان اشاره به این داشت که ظرفیت‌های اولیه برای مسئولان و روابط بین‌الملل جزء واجبات بهره‌مندی از دیپلماسی ورزشی در عرصه بین‌الملل می‌باشد. براساس مصاحبه‌های که با صاحب‌نظران این حوزه انجام شد، این اتفاق نظر در بین پاسخ‌دهندگان وجود داشت که مسئولان و راهبران دیپلماسی کشور از ظرفیت‌های اولیه برخوردار نیستند و همین عامل خود سبب شده است بسیاری از ناکارآمدهای عرصه دیپلماسی را مرتبط با این عامل بدانند. شاید به همین دلیل است که یکی مصاحبه‌شوندگان (مصاحبه‌شونده شماره ۸) داشتن ظرفیت‌های اولیه برای راهبران دیپلماسی ورزشی را چاره راه بسیاری از چالش‌ها و مشکلات پیش‌روی دیپلماسی ورزشی می‌داند. چنین و دسته‌بندی کدهای برخاسته از مصاحبه نشان داد این ظرفیت‌ها از طریق دانش علمی، شناخت معاهدات ورزشی بین‌المللی، دانش دیپلماسی ورزش، خودآگاهی سیاسی، دانش تجربی، فن بیان مناسب، داشتن مهارت سیاسی برای مدیران، تسلط به زبان انگلیسی و آگاهی کامل به موضوع و کرسی که راهبران ورزشی در عرصه ملی و بین‌المللی در اختیار دارند، شکل می‌گیرد. همچنین مشخص گردید که بسترسازی یکی از راه‌های مؤثر در بهره‌مندی از ظرفیت دیپلماسی ورزشی است. به این معنی که اگر بسترسازی انجام شود می‌توان از ظرفیت دیپلماسی ورزشی استفاده کرد. به شرط اینکه شکل‌گیری کمیته‌های تخصصی در فدراسیون‌ها پیرامون دیپلماسی، به‌کارگیری ورزش به‌عنوان یک ابزار دیپلماسی، حمایت مسئولین کرسی‌های بین‌المللی ورزشی از سوی مسئولان کشور، استفاده از ظرفیت مشاوره‌ای وزارت خارجه، تعیین جایگاهی برای ورزش از سوی وزارت امور خارجه، پیگیری دیپلماسی از طریق نهادهای غیردولتی، وجود کارشناس ورزش در دستگاه وزارت خارجه، خصوصی‌سازی ورزش در کشور، توسعه دیپلماسی عمومی از سوی دولت، روشن‌سازی دکترین سیاست خارجی کشور، ایجاد کمیته‌های اجرایی با هدف کسب کرسی‌های بین‌المللی، هماهنگ‌سازی دستگاه دخیل در امر دیپلماسی، تعریف رشته روابط بین‌الملل در ورزش ذیل دانشکده‌های ورزشی، ایجاد یک نهاد نظارتی برای پیشبرد دیپلماسی ورزش، در نزد مسئولان عالی رتبه کشور به ورزش به‌عنوان یک ابزار دیپلماتیک نگاه شود، ارزش‌گذاری دیپلماسی ورزش از سوی شورای عالی ورزش کشور و تعیین چارچوب کلی برای دیپلماسی ورزشی در دستور کار نهادها و دست‌اندرکاران مربوطه قرار گیرد.

در تبیین دیگر اینکه از دیدگاه یکی از مصاحبه‌شوندگان دارای تخصص مدیریت استراتژیک (مصاحبه‌شونده شماره ۶) مشخص گردید که بهره‌مندی از ظرفیت دیپلماسی ورزشی در عرصه بین‌الملل در گروه تدوین برنامه راهبردی است و تا زمانی که برای این منظور برنامه‌ای جامع و مانع تدوین و طرح‌ریزی نشود نمی‌توان انتظار آن را داشت که سیاست‌های تعیین‌شده در این حوزه به درستی اجرا شود.

براساس اجماع نظر مصاحبه‌شوندگان در تدوین برنامه راهبردی لازم است به استفاده از ورزش به‌عنوان یک راهبرد اولویت‌دار، تعیین چشم‌انداز، تعیین فلسفه وجودی ورزش، شناخت پیشران‌های اصلی حوزه ورزش، تدوین برنامه مبتنی بر سیاست‌های ملی کشور و هدف‌گذاری تأکید و تمرکز شود. در مقابل تحلیل مصاحبه‌ها نشان داد علاوه بر تأکید بر شاخص مذکور بایستی به سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم هم توجه شود. سرمایه‌گذاری در جهت ارتقاء قدرت نرم به این معنا که بودجه کافی ویژه کسب کرسی‌های موثر در سازمان‌های بین‌المللی، اعتبارات ارزی مناسب برای هزینه در مجامع بین‌المللی ورزشی تخصیص یابد و در ورزش برای برگزاری رویدادهای ورزشی مهم هزینه شود. به زعم یکی از مصاحبه‌شوندگان (مصاحبه‌شونده شماره ۲)، کشور روسیه کشوری بود که از این ظرفیت به‌درستی استفاده کرد. این کشور با به‌کارگیری این راهبرد از طریق برگزاری جام جهانی فوتبال در سال ۲۰۱۸، توانست خود را از انزوای سیاسی خارج کرده و وجه بین‌المللی خود را ارتقاء دهد. سرانجام مشخص گردید که آگاهی بین‌المللی نیز خود یک عامل تعیین‌کننده در بحث دیپلماسی ورزشی است. آگاهی بین‌المللی به این معنا که راهبران دیپلماسی ورزشی از وضعیت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی هر کشوری که در آن حضور پیدا می‌کنند، آگاهی و شناخت کافی و وافی داشته باشند. شایل مصداق بارز این بعد اثرگذار بر دیپلماسی را نه در حوزه ورزش بلکه در حوزه سیاست خارجه کشور ژاپن دید که در سفر اخیر هیأت ایرانی به ژاپن (مورخ ۲۰ دسامبر / ۲۹ آذرماه ۱۳۹۸) ژاپنی‌ها برای میزبانی از رئیس‌جمهور کشور و هیأت همراه در محل برگزاری جلسه آیین باستانی ایرانی‌ها را پاس داشتند. این نشان می‌دهد که ژاپنی نسبت به مسائل فرهنگی و تاریخی ایران آگاه هستند و سعی می‌کنند همواره از این طریق و پاسداشت مناسبات سیاسی و دیپلماتیک خود را تسهیل کنند. البته ذکر این نکته حائز اهمیت که مناسبات دیپلماتیک چه ورزشی و چه غیرورزشی در این عوامل خلاصه نمی‌شود و ممکن است پارامترهای دیگری نیز وجود داشته باشد که در این تحقیق فقط این عوامل شناسایی شد.

با استناد به نتایج تحقیق به نظر می‌رسد در برهه کنونی، افزایش شناخت، آگاهی و ادراک تصمیم‌گیران سیاسی در کنار علاقه‌مندی آن‌ها به رشته‌های ورزشی و جایگاه ورزش جمهوری اسلامی ایران بتواند آن‌ها را ترغیب نماید تا برنامه‌ای خاص و استراتژیک برای دیپلماسی ورزش در دستگاه وزارت خارجه داشته باشند، در این راستا ادبیات‌سازی (تهیه مقالات، کتب و . . .) در کنار گفت‌وگو (برگزاری هم‌اندیشی، کارگاه سخنرانی و . . .) می‌تواند راه را برای شناخت هرچه بیشتر سیاسیون از ورزش به‌عنوان ابزاری برای توسعه تعاملات دیپلماتیک افزایش دهد.

منابع

- بابایی محمد؛ سیمبر، رضا؛ سلیمانی کشایه، سجاد؛ رضایی، مریم (۱۳۹۴)، تأثیر دیپلماسی ورزشی بر قدرت نرم در نظام بین‌الملل، مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، دوره ۱۴، شماره ۲۹، صص: ۱-۲۶.
- خبیری، محمد؛ فتاحی‌زاده، ابوذر (۱۳۹۸)، دیپلماسی ورزشی، ایجاب و تحدید یک مفهوم راهبردی سیاسی، مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، دوره ۱۸، شماره ۴۳، صص: ۱۶۴-۱۴۳.
- شریعتی فیض‌آبادی، مهدی؛ گودرزی، محمود (۱۳۹۴)، جایگاه دیپلماسی ورزش در روابط بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران؛ رویکرد کیفی مبتنی بر تحلیل محتوا. دوفصلنامه دانش سیاسی، سال یازدهم، شماره دوم، صص: ۹۵-۱۲۷.
- صباغیان، علی (۱۳۹۳)، دیپلماسی ورزشی، مطالعات فرهنگارتباطات. سال شانزدهم، شماره ۳۱، صص: ۱۵۱-۱۳۱.
- گودرزی، محمود؛ سجادی، نصرالله؛ جلالی فراهانی، مجید؛ بخشی چناری، امین‌رضا (۱۳۹۸)، ارائه راهکارهایی برای توانمندسازی و ارتقای دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه علمی مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی، دوره ۶، شماره ۳، صص: ۱۵-۲۲.
- محمدپور، احمد (۱۳۹۲)، روش تحقیق کیفی ضد روش ۱ و ۲ مراحل و رویه‌های علمی در روش‌شناسی کیفی. تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- نوروزی سید حسینی، رسول (۱۳۹۴)، طراحی مدل توسعه سرمایه انسانی در ورزش با تأکید بر رویکرد قابلیت. رساله دکتری تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، گرایش مدیرین ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.
- نوری، داود؛ قدیمی، بهرام؛ شجاعی، معصومه (۱۳۹۷)، طراحی الگوی دیپلماسی فوتبال ایران براساس نظریه زمینه‌ای. مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، دوره ۱۷، شماره ۴۱، صص: ۱-۳۳.
- هادیان، ناصر؛ احدی، افسانه (۱۳۸۸)، جایگاه مفهومی دیپلماسی عمومی، فصلنامه بین‌المللی روابط خارجی، سال اول، شماره ۳، صص: ۸۵-۱۱۷.
- هوشمندی، زینب؛ بابایی، مجتبی (۱۳۹۴)، دیپلماسی ورزش، سیاست‌ها و ایجاد صلح، دومین همایش ملی مدیریت برگزاری رویدادهای ورزشی، همدان، ایران.

- Abdi, K; Talebpour, M; Fullerton, J; Ranjkesh, M. J; & Nooghabi, H. J (۲۰۱۹), Identifying Sports Diplomacy Resources as Soft Power Tools. Place Branding and Public Diplomacy, ۱۵(۳), ۱۴۷-۱۵۵.
- Anastasovski, I; Stojanoska, T; Qazimi, A (۲۰۱۳), port as substitute for diplomatic activites, PESH; ۲(۱), ۷۹-۸۲.
- Arndt, R. T (۲۰۰۵), the first resort of kings: American cultural diplomacy in the twentieth century. Potomac Books, Inc.
- Cull, N. J (۲۰۰۸), Public diplomacy: Taxonomies and histories. The annals of the American academy of political and social science, ۶۱۶(۱), ۳۱-۵۴.
- De-San-Eugenio, J; Ginesta, X; & Xifra, J (۲۰۱۷), Peace, sports diplomacy and corporate social responsibility: a case study of Football Club Barcelona Peace Tour ۲۰۱۳. Soccer & Society, ۱۸(۷), ۸۳۶-۸۴۸.
- Kreuger, L; & Neuman, W. L (۲۰۰۶), Social work research methods: qualitative and quantitative approaches: with Research Navigator. Pearson/Allyn and Bacon
- Nye Jr, J. S (۲۰۱۱), Soft power: The means to success in world politics. Public affairs.
- Nye, J. S (۱۹۹۰), the Changing Nature of World Power, Political Science Quarterly. Vol ۱۰۵(۲), ۱۷۷-۱۹۲.
- Potter, E. H (Ed.) (۲۰۰۲), Cyber-diplomacy: Managing foreign policy in the twenty-first century. McGill-Queen's Press-MQUP.
- Trunkos, J; & Heere, B (۲۰۱۷), Sport diplomacy: A review of how sports can be used to improve international relationships. Case studies in sport diplomacy, ۱-۱۸.
- Skinner, J; Edwards, A; & Corbett, B (۲۰۱۴), Research methods for sport management. Routledge.

Identify and prioritize the development needs of the field of sports diplomacy

Abstract

The purpose of this study is to identify and prioritize the development needs of the field of sports diplomacy. The research method was mixed. The statistical population of the study included all experts and practitioners in the field of sports diplomacy. In the qualitative stage of the research, purposeful sampling method and snowball sampling technique were used for in-depth interviews and sampling continued until the research reached theoretical saturation and adequacy (11 people). In the second stage of the research, based on the criteria arising from qualitative content analysis, research samples were selected. The questions of this interview were determined openly and generally based on the objectives of the research. The results of the analysis of the interviews showed that the prerequisites of sports diplomacy are a combination of sub-categories of gaining international seats in sports, having a roadmap for diplomats in the field of international diplomacy, streamlining, basic capacities, laying the groundwork, formulating a strategic plan, investing in promoting soft power and international awareness. The factor validity of the main categories was confirmed and specified separately. The results of factor analysis showed that the model developed is supported by research data. The results also

showed that there is a significant difference between the average ranks of factors affecting sports diplomacy.

Keywords: diplomacy, public diplomacy, sports diplomacy.

